

Verktyget som översätter teckenspråk

En idé från Örebro har blivit en hjälp för världens döva

ÖREBRO

En idé på Tullängsskolan i Örebro, har nu blivit verklighet i form av Spread the sign.

Teckenspråksordboken som nu finns på internet kan bli ett verktyg för döva i hela världen.

Idén kom när yrkes elever på Riksgymnasiet för döva gjorde praktik utomlands. Samhällskunskapsläraren Thomas Lydell-Olsen såg att det fanns ett behov av en ordbok på teckenspråk.

Det blev starten för EU-projektet Spread the sign. De första orden som lades in på hemsidan var för yrkes elever på gymnasieprogrammet i Örebro. Thomas Lydell-Olsen ser invigningen som ett startskott för att hemsidan ska kunna spridas.

– Jag ser inget slut på det här projektet eftersom det kan fortsätta utvecklas. Det är ett verktyg som ska fyllas med ord, säger han.

Med ljud

Han beskriver det som en ordlista som kan användas av alla. När ljud läggs in så att man kan höra orden kommer även hörande att kunna ha glädje av Spread the sign. Då kommer man att kunna höra hur olika ord uttalas på andra språk.

Varje land som är med i Spread

the sign lägger själva upp sina ord. Det är åtta länder som är med i EU-projektet, men ytterligare några länder har valt att gå med i samarbetet. Varje tecken filmas och läggs upp på hemsidan. Enligt Thomas Lydell-Olsen kan det vara fyra till fem personer som till exempel sitter i Madrid och lägger in ord efter hand.

Hörselspråkscentrum

Vad som händer efter att projektet är slut vet inte Thomas Lydell-Olsen, men han för en diskussion med Örebro kommun om den fortsatta driften av hemsidan.

– Vi hoppas att Örebro ska vara ett teckenspråkscentrum för hela Europa, säger han.

Diskussioner förs även med företaget för att sprida tillgången på teckenspråk. Dennis Lennartsson som är marknadsutvecklare för Spread the sign har bland annat haft kontakt med några stora mobilleverantörer. Han hoppas att teckenspråk ska kunna läggas in som ett program på mobiler.

TEXT: KARIN LARSSON

019-15 53 50

karin.larsson@na.se

BILD: JONAS ERIKSSON

019-15 50 70

jonas.eriksson@na.se

Initiativtagare till Spread the sign är Thomas Lydell-Olsen.

FAKTA Spread the sign

- ▶ Spread the sign är en hemsida med en teckenspråksordbok.
- ▶ 11 länder är knutna till hemsidan och har börjat lägga upp ord.
- ▶ Översättningar finns bland annat på tjeckiska, spanska och ryska.
- ▶ Ord visas med tecken, text och ska så småningom även spelas upp med ljud.
- ▶ Målet är att döva elever på yrkesprogrammen ska använda det vid utlandspraktik.
- ▶ Spread the sign är ett tvåårigt EU-projekt.
- ▶ 8 länder är med i projektet.
- ▶ Thomas Lydell-Olsen på Tullängsskolan i Örebro är initiativtagare.

Drottningen invigde den nya ordboken

STOCKHOLM

Drottning Silvia tackade Örebro-läraren Thomas Lydell-Olsen för hans arbete med Spread the sign.

Under tisdagen invigdes den nya teckenspråksordboken på internet som gör att döva lättare kan arbeta och studera utomlands.

Drottningen försökte själv lära sig teckenspråk för flera år sedan. Hon berättar att hon redan då önskade att det fanns ett sätt att kommunicera oavsett nationalitet.

– Det här är en dröm som blir sann, säger hon om Spread the sign.

Såg behovet

Läraren Thomas Lydell-Olsen, som är initiativtagare och projektledare för Spread the sign, såg behovet av ett lexikon bland sina döva och hörselskadade elever som ville studera utomlands.

2005 nämnde han sin idé för Marianne Fält på Internationella programkontoret.

– Hon slutade att andas en kort stund och sedan sa hon "Satsa på det där", säger han.

Projektet spreadthesign.com har också imponerat på kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. Hon har egna erfarenheter av hörselskada och ser behovet av att göra språk tillgängligt för alla.

– Språk kan vara både enande och splittrande. I en internationell värld behöver vi ett rikt språk, säger hon.

En plattform

Ivani Fusellier, som är lingvist på universitetet i Paris 8, ser projektet som en plattform för vidare utveckling. Hon är med i den arbetsgrupp som lägger upp franska ord på hemsidan. I framtiden hoppas hon att man ska kunna chatta om teckenspråk på Spread the sign.

Thomas Lydell-Olsen och Tullängsskolan tror på en framtid för hemsidan även när EU-pengarna är slut. Finansiering finns för ett och ett halvt år framåt.

Finansieringen

Utbildningsminister Jan Björklund säger att det är för tidigt att uttala sig om finansieringen, men att det inte är omöjligt med statliga pengar.

– Om det här går bra, och det förutsätter jag att det gör, så ska inte finansieringen vara några problem, säger han.

Under invigningen sjöng Mega Vega tillsammans med gruppen Elliot. Hon heter egentligen Vega Ranstam och sjunger på teckenspråk, det vill säga med tecken och rörelser. Hon berättar att hon även gör spelningar för hörande. Hon ser det som ett sätt för hörande att upptäcka teckenspråk.

KARIN LARSSON